

GWIAZDOZBIÓR POLSKIEJ PIOSENKI

7 kwietnia

Opracowanie: Wojciech Dąbrowski www.spotkaniapiosenka.org

ARTUR TUR

(wł. nazwisko **Cwibak**, ur. 7 kwietnia 1894 roku, Warszawa, zm. 5 listopada 1968 roku, Warszawa) był popularnym przed wojną autorem tekstów piosenek. Ukończył szkołę handlową w Warszawie i Akademię Handlową w Brukseli.

Był kierownikiem literackim kabaretu literackiego *Sfinks* (1918-1921) i *Eldorado* (1926-1927), pisał skecze, monolog i piosenki (z muzyką Stanisława Nawrota), współpracował z teatrami muzycznymi i kabaretami *Argus*, *Czarny Kot*, *Mignon* (1929-1930), *Miraż*, *Morskie Oko*, *Qui pro quo*.

Drukował teksty satyryczne w *Trubadurze Polskim* (monolog *Świnia*, 1920, *Kłapa*, 1929), prowadził czasopismo satyryczne *Karuzela*.

Pisał piosenki dla Eugeniusza Bodo (*Lawina*, *Raz, dwa, trzy, cztery*), Mieczysława Fogga (*Niebieska chusteczka*, muz. Jerzy Petersburski), Hanki Ordonówny (*Szkoda słów*, muz. A. Zuck), Zuli Pogorzelskiej, Ludwika Sempolińskiego, Michała Znicza. Jest współautorem tekstu piosenki *Żegnaj* (z *Andrzejem Włastem*, muz. Jerzy Petersburski).

Tłumaczył libretta popularnych operetek (*Kwiat Hawaii*, muz. Paul Abraham, współautorzy: Walery Jastrzębiec Rudnicki i Tadeusz Żeromski *Wrzos*), jest autorem tekstów piosenek pierwszej w Polsce rewii *Na księżycu* (muz. Waclaw Julicz, kabaret *Sfinks*).

Był jednym z inicjatorów (ze Stanisławem Ossoryą-Brochockim) utworzenia *Związku Autorów i Kompozytorów Scenicznych (ZAiKS)*, organizacji chroniącej prawa autorskie (otrzymał legitymację nr 1, styczeń 1918 roku).

Po wyzwoleniu założył (wspólnie z Bronisławem Brokiem, Michałem Ochorowiczem i Romanem Wojciechem Kołodziejczykiem), pierwszy kabaret literacki *Wróblek* (przy ul. Zygmuntowskiej na Pradze, 1945), kierował *Teatrem Rewii*, współorganizował *Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe* i *Artos*.

W latach 60. napisał teksty popularnych piosenek: *Zapytaj się skowronka* (muz. Cezary Grudziński, wyk. Dana Lerska), *Walczyk parysko-warszawski* (muz. J. Ciejkowa) oraz (wspólnie z Agnieszką Feill): *Biedroneczki są w kropeczki* (muz. Adam Markiewicz, wyk. Danuta Rinn i Bogdan Czyżewski, Katarzyna Sobczyk, 1965), *Cały Paryż szaleje* (muz. Jerzy Petersburski), *Czarodziejska samba* (muz. A. Horbowski), *Glupi Johny* (z rep. zespołu *Old Timers*), *Marguerita* (muz. Henryk Klejne), *Miły brzdąc* (muz. J. Vidal), *Mini mini* (muz. Adam Markiewicz), *Nasze mile dziewczęta* (muz. Romuald Żyliński, wyk. Jan Lewandowski), *Tajemnice przyjaciółek* (muz. W. Dymek).

NIEBIESKA CHUSTECZKA

Muzyka: Jerzy Petersburski (1940),
słowa: Artur Tur (1967)
piosenka z repertuaru Mieczysława Fogga

1.

Mała niebieska chusteczka,
Którą pamiętam sprzed lat,
Moja dziewczeczka i ta chusteczka
Mgłą przesłoniły mi świat.

Refren:

Czy tu, czy tam,
Po świecie błąkam się sam,
Tylko chusteczkę, twoją chusteczkę
Jako pamiątkę dziś mam.

2.

Mała niebieska chusteczka,
Mokra już była od łez,
Kiedym na wojnę z twego miasteczka
Odjeżdżał na świat kres.

Refren: Czy tu, czy tam...

3.

Nie trzeba wracać do wspomnień,
Ból serca ukoi czas,
Naszej gorącej miłości płomień
Dawno na zawsze już zgasł.

Refren: Czy tu, czy tam...

Piosenka została skomponowana do tekstu rosyjskiego poety Jakuba Galickiego (wł. Makowicza-Goldenberga) *Sinij płateczek*. Pierwszym wykonawcą był Stanisław Laudan. Była śpiewana na froncie rosyjskim przez Kludię Szulzenko, nagrana na płytę ze zmienionym tekstem Michaila Maksimowa (1943). Po wojnie powstały teksty: francuski (*Le chale bleu* Louisa Poterata), angielski (*Blue Shawl*, Stanleya Laudana, 1958), hiszpański (*El pannelo azul* Maria Battisellego).

Polski tekst Artura Tura powstał w 1967 roku dla Sylwii Klejdysz (Artur Tur był świadkiem na ślubie Sylwii Klejdysz z Jerzym Petersburskim, 30 stycznia 1968 roku).

Piosenkę włączył do swego repertuaru Jerzy Połomski.